

AARHUS TEATER
FRANK MARCUS:

Der lichte Safferen
Der lichte Safferen
Der lichte Safferen
Der lichte Safferen
Der lichte Safferen
Der lichte Safferen
Der lichte Safferen
Der lichte Safferen
Der lichte Safferen
Der lichte Safferen

Frank Marcus' notater til

»Kærligheds- affæren«

Jeg tog mit udgangspunkt i Robert Frosts: »Under en kærlighedsaffære gør man ikke notater«. – Den skabende kedel blev uden besvær holdt på kogepunktet i de 8–10 uger, det tog at skrive stykket.

Doras karakter modellerede jeg tæt ved den schweiziske skuespillerinde Maria Beckers personlighed, og jeg håbede at kunne lokke hende til London –.

Det færdige manuskript blev, som jeg har for vane, vist til et varieret forum af læsere (venner uden at være ryglappere), og deres reaktion var absolut positiv.

Sådan gik det ikke hos teaterdirektøren, manuskriptet samlede støv og blev lejlighedsvis forelagt teatervenner.

Da dette inkluderede skuespillerinder, troede de, at jeg tilbød dem en rolle i stykket, naturligvis en fejl fra min side, som jeg ikke agter at gøre fremover.

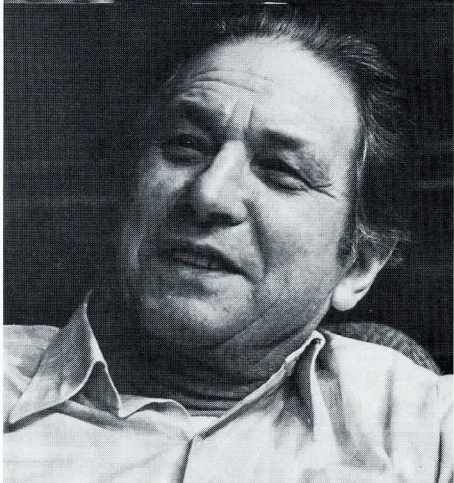
På denne tid for ca. et år siden gjorde impressarioen Marvin Liebmann alvorlige forsøg på at få gennemført min succes fra The Hampstead Theatre Club: »The Formation Dancers« i West End.

Da disse planer brød sammen, læste han mit stykke, syntes om det og viste det til Robin Philips. Robin reagerede positivt, og for første gang så det ud til, at det kunne realiseres på scenen.

Det tyske teaters organisationsform, som tvinger skuespillerne til at planlægge to år frem i tiden (hvorved de bliver tjenestemænd), udelukkede Maria Becker.

Den bedst egnede engelske skuespillerinde med de nødvendige kvalifikationer var for mig at se Irene Worth.

Irene var lige vendt hjem efter et par år med Peter Brooks eksperimentelgruppe i Paris og Persien. Jeg overrakte med rystende hænder manuskriptet og så med angstførmelse til, at hun begyndte at læse det. Jeg må lige tilføje, at jeg på det tidspunkt havde skåret 500 linier i dialogen og dermed reduceret den til mere håndterbare proportioner.

Hun studerede teksten med enorm opmærksomhed, faktisk tog hun en hel uge til Aleburgh for at gøre det, og vendte tilbage med seks sider notater.

Jeg kan ærligt indrømme, at de var de mest stimulerende, udfordrende og intelligente bemærkninger, jeg har modtaget om et stykke. Jeg samtykkede i næsten alle hendes ændringsforslag. Den eneste uoverensstemmelse vedrørte Doras status som forfatterinde. Jeg ville have, at hun skulle være en kompetent forfatterinde uden på nogen måde at være et geni.

Det er nemmere (efter døden) at tilgive en Strindberg eller en Rimbeaus oprørende opførsel. Irene ville bruge Dora til at meddele nogle af sine egne tanker og følelser – og med en skuespillerinde af hendes format tvinger man ikke sine egne ideer igennem – men samarbejder. Jeg omskrev fuldstændig indledningen og forsøgte at indpode Irenes ønsker, så godt jeg kunne.

Vores endelige prøver blev holdt i Brighton – vi var triumferende! Mod slutningen af ugen var der udsolgt til alle forestillingerne. Skuespillerne blev hyldet. Pressen var vidunderlig.

Brightons teaterkontingent mødte op og var yderst smigrende. Jeg blev personlig meget glad for et brev fra T. S. Worsley – for få år siden en af de mest respekterede teateranmeldere i London. Han skrev: »Blot et par ord for at fortælle dig, hvor meget jeg nød og beundrede dit skuespil i lørdags. Det har ægthed, stor formskønhed og megen menneskelig følelse. Og hvor dejligt at se et stykke, som er godt skrevet og opbygget.«

Efter Brighton vendte vi tilbage til London, tillidsfulde – eller rettere euforiske! De to generalprøver var også opmuntrende – jeg vil gerne tro, at det ikke var tilfældigt, at tre kritikere, som så stykket flere gange, skrev så entusiastiske anmeldelser, som de gjorde.

Under premieren sad jeg på en kasse bag tæppet. Publikum så fashionabelt ud, en del ældre – et lille antal bedagede filmskuespillere. Jeg vidste med det samme, at stykket »gik forbi«.

Jeg leder ikke efter undskyldninger, men dette publikum nægtede at møde stykket. De lænede sig tilbage, elegant afslappede og opfordrede skuespillerne til at underholde sig, jeg vil gætte på, at de forventede en morsom Shaftesbury-komedie – aftenen var

ingen fiasko, men så sandelig heller ingen succes. Efter omstændighederne var anmeldelserne bedre end forventet – de var delte – der var lovprisning så vel som nedvurdering. Jeg blev bedrøvet over Irving Wordle, som slet ikke forstod stykket, han tog parodi for imitation (Anouilh) og tilegnede mig de klicheer, som karaktererne i stykket udtalte.

For mit eget vedkommende har jeg endnu engang oplevet det privilegium at se min fantasi realiseret på en scene. Uanset ros eller dadel er der kun én vej åben for mig. Den fører direkte til min skrivemaskine.

frank marcus

Kærlighedsaffæren

Skuespil af	Frank Marcus
Oversættelse	Viggo Kjær-Petersen og Christian Kampmann
Scenografi	Jens-Anker Olsen
Iscenesættelse	Ulf Stenbjørn

Medvirkende:

Dora Lang	Lone Rode
Jim North	Erno Müller
Jennie Hogarth	Ulla Henningsen

I akt:

1. scene: En eftermiddag i marts
2. scene: Fjorten dage senere, aften.

PAUSE

II akt:

1. scene: Tre uger senere. Tidlig morgen
2. scene: To måneder senere. Morgen.

Handlingen foregår i vore dage

Regi: Jørgen Skouboe

Suffli: Lise Wantzin/Birgit Aidt

Scenemester: Kai Johansen
Malersal ved Jens-Anker Olsen
Skræddersal ved Hanne Gissel/
Stanley Pedersen

Belysningsmester: Niels Emil Larsen

Rekvisitør: Frode Sørensen

Lydteknik: Jens Ravn

Overregissør: Jørn Walsøe

Aarhus Teater, sæson 1974-75

Teaterchef: Henrik Bering Liisberg

Teatersekretær: Jacob Kielland

Premiere: 19. februar 1975

Teaterforlag: Olaf Nordgreen,
København.

Program: Bent Frandsen

Forside og plakat: Finn Hjernøe

Foto fra prøverne: Rolf Linder

Sats og tryk: Kannike Tryk A/S · Århus

Aftenens forfatter

Frank Marcus – aftenens forfatter – er født i Tyskland i 1928, og boede som barn i Berlin, da Hitler kom til magten. 1939 emigrerede han til England, hvor han efter endt skolegang kastede sig over forskellige former for teatervirksomhed. Han blev skuespiller, instruktør, scenograf og husdigter for Det internationale Teaterselskab, en lille eksperimenterende gruppe som på de små scener i kvarteret omkring Notting Hill Gate opførte stykker af Molière, Goldoni, Pirandello og Tennessee Williams. Fik West-end-debut 1964 med »The Formation Dancers«. Året efter fulgte »The Killing of Sister George«,

herhjemme opført af Ungdommens Teater og Det Danske Teater under titlen »Fordi vi elsker dig« 1969/70. Efter at være udnævnt til sæsonens »Best Play« i London med succes overført til New Yorks Broadway, og senere igen filmatiseret i England. Har desuden skrevet »Cleo«, »Mrs. Mouse, are You Within?« og »Studies of the Nude« samt aftenens stykke, der under titlen »Notes on a Love Affair« havde ur-premiere på Globe Theatre i London 23. marts 1972. Desuden TV-spil og en omfattende virksomhed som skribent i det engelske teater-månedssblad »Plays and Players« samt siden 1968 teaterkritiker på Sunday Telegraph.